

فرایندهای مالیاتی تسهیل شد

فرایندهای مالیاتی از طریق درگاه‌های وزارتخانه تسهیل شد. سیدمحمدهادی سبحانیان، رئیس کل سازمان امور مالیاتی با بیان این که دولت وسازمان امور مالیاتی در سال جاری تلاش کردند سیاست مالیات‌ستانی را بر مبنای واقعیت‌های اقتصادی کشور تنظیم کنند، افزود: با حمایت رئیس‌جمهور و وزیر محترم امور اقتصادی و دارایی، موفق شدیم برخی اصلاحات ساختاری و زیرساختی را در نظام مالیاتی کشور به سرانجام برسانیم. از جمله دستاوردها، تسهیل فرایندهای مالیاتی از طریق درگاه‌های وزارتخانه و حرکت به‌سوی شفافیت و قانون‌گرایی است. رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور تاکید کرد: رویکرد نظام مالیاتی کشور، فاصله گرفتن از روش‌های سنتی و حرکت به سوی یک نظام مالیاتی هوشمند و سیستمی است. در نظام سنتی، تفاوت در تشخیص‌ها و تصمیم‌های مأموران گاه به نارضایتی و احساس بی‌عدالتی میان مؤدیان می‌انجامید. هدف ما این است که با بهره‌گیری از فناوری و تحلیل داده، عدالت مالیاتی را در عمل محقق کنیم.

مدل جدید مسکن استیجاری صنایع

در مدل جدید مسکن استیجاری صنایع، واحدهای ساخته‌شده به صورت اجاره ۱۰ ساله به کارگران واگذار می‌شود. محمدمهدی بلوردی، عضو هیئت‌مدیره سازمان ملی زمین و مسکن، در گفت‌وگو با تسنیم اظهار کرد: برای حدود ۹۰ هزار واحد از این طرح، تأمین زمین انجام شده و این پروژه‌ها در مراحل مختلف اجرا قرار دارند. بلوردی با بیان این که یزد با حدود ۳۰ هزار واحد استان پیشرو کشور است و خراسان رضوی، کرمان و خوزستان استان‌های بعدی هستند، افزود: صنایع مستقر در این استان‌ها اراضی مورد نیاز خود را تحویل گرفته‌اند. عضو هیئت‌مدیره سازمان ملی زمین و مسکن در پاسخ به این پرسش که زمین صنایع چگونه واگذار می‌شود، گفت: زمین به‌صورت کامل به شرکتی که از سوی هر کارخانه معرفی می‌شود، تحویل می‌گردد؛ این شرکت‌ها آماده‌سازی اراضی را انجام می‌دهند و به‌صورت ۹۹ ساله، زمین‌ها به تکتک افراد معرفی‌شده از سوی شرکت تعلق می‌گیرد و پس از آن، ساخت‌وساز آغاز می‌شود.

ادامه از صفحه اول

اگر در سال ۱۳۹۸ ایران توانست معادل ۶ میلیارد دلار بنزین صادر کند، امسال مجبور شده که ۶ میلیارد دلار بنزین وارد کند. اما راهکار دولت چیست؟ راهکار دولت برای رفع این بحران در چند بخش خلاصه شده است: اول اقدامات قیمتی از جمله دریافت قیمت به صورت پلکانی تا سقف قیمت تمام‌شده برای مصارف بالاتر از الگوی مصرف؛ دوم، اولویت دولت در طرح‌های زیربنایی به‌ویژه نفت و گاز است. ولی به نظر می‌آید با توجه به طرح‌های زیربنایی و زمان‌بر بودن آنها، بخش اول این اقدامات یعنی دریافت قیمت به صورت پلکانی بدون شک بحث‌های دامنه‌داری را در مجلس دامن خواهد زد. دولت با خشک‌سالی چه می‌خواهد بکند؟ مهم‌ترین معضل دولت در سال جاری جدا از ناترازی انرژی مانند برق و گاز، نبود آب بود. ایران به‌رغم منابع آبی تقریباً متوسط، به خاطر آنکه بیش از ۸۰ درصد این منابع در بخش کشاورزی به‌طور غیراصولی مصرف می‌شود، دچار کمبود آب شده است. لذا دولت در بودجه سال ۱۴۰۵ توجه ویژه‌ای را به منابع و طرح‌های آب وفاضلاب خواهد کرد، به همین خاطر در بخشنامه بودجه سال ۱۴۰۵، تصمیم گرفته است که هر گونه طرح جدید به جز در حوزه آب و انرژی را ممنوع کند. اما بودجه برای خود تعاریف دیگری هم دارد و آن این است که به گونه‌ای تنظیم شود که کسری بودجه دولت - که عامل مهمی در افزایش یا کاهش نرخ تورم است - کاهش یابد؛ مالیات‌ها که می‌تواند توزیع درآمدها را عادلانه‌تر کند، به‌طور عادلانه اخذ شود و بدهی‌های دولت را که می‌تواند با پرداخت آن بخش‌های مهمی را تعدیل کند، کاهش دهد.

هر چند که در اویج بودجه سال‌های گذشته سعی در تنظیم این موارد شده است اما تاکنون نتوانسته آنها را منسجم و قاعده‌مند کند که البته بخش مهمی از آن بر عهده مجلس بوده است که با دستکاری در ارقام و مواد بار سنگینی را هم بر دوش دولت‌ها گذاشته بودند. به هر حال بودجه سال آینده، با توجه به بخشنامه‌ای که صادر شده، بودجه‌ای خواهد بود که بدون شک نقطه عطفی را در بودجه‌های دولت رقم خواهد زد.

گزارش بودجه

عکس: president.ir

نشانه اصلاحات اقتصادی؟

ارزیابی کارشناسان از بخشنامه دولت برای ۱۴۰۵ و چشم‌انداز اقتصادی سال آینده

▼ ۹۵ میلیارد تومان برای ترویج فرهنگ مهدویت

به گفته‌های امروز وقتی بودجه‌بررسی می‌کنیم می‌بینیم ردیف‌های زیادی در دولت پنهان اختصاص پیدا کرده است. این نهادهای بودجه می‌گیرند و علیه دولت تبلیغ می‌کنند. بودجه می‌گیرند و فرهنگ کشور را دچار مشکل کرده‌اند. ما امروز می‌بینیم بسیاری از نهادهای مذهبی نیز بودجه‌های کلانی دارند. جالب است بدانید بسیاری از همین نهادهای علاوه بر بودجه جاری که به آنها تخصیص پیدا کرده و در جدول شماره ۷ بودجه مشخص شده است، در جدول ۱۲ قانون بودجه نیز، ردیف‌هایی به استناد مواد ۷۴ تا ۷۷ برنامه توسعه، یک درصد از بودجه شرکت‌های دولتی به این نهادهای اختصاص پیدا کرده است. از جمله صداوسیما، سازمان تبلیغات اسلامی، ستاد احیای امر به معروف و نهی از منکر و مسجد جمکران. مثلاً مسجد جمکران به استناد ماده ۷۶ قانون برنامه توسعه برای ترویج فرهنگ مهدویت و انتظار ۹۵ میلیارد تومان بودجه می‌گیرد. یا ستاد امر به معروف و نهی از منکر ۲۰۰ میلیارد تومان در این بخش بودجه دارد. این منهای بودجه‌ای است که به عنوان بودجه جاری دریافت می‌کنند.

▼ صداوسیما چند ردیف بودجه دارد؟

پازوکی افزود: در همین جدول ۱۲ رقم تخصیص یافته به شورای سیاست‌گذاری ائمه جمعه ۳۰۰ میلیارد ریال است. جامعه‌الزهر ۲۰۰ میلیارد ریال، سازمان صداوسیما فقط برای ماده ۷۴، یک هزار میلیارد ریال و برای ترویج سبک زندگی ایرانی و اسلامی نیز یک هزار میلیارد ریال دیگر دریافت می‌کند. باز می‌بینیم صداوسیما برای نقش فعال بانوان در کشور به استناد ماده ۸۰ قانون برنامه هفتم ۶۰۰ میلیارد ریال دیگر در جدول ۱۲ بودجه دارد. عدد جالب دیگری که به صداوسیما تخصیص پیدا کرده ۱۵ هزار میلیارد ریال برای تقویت تولیدات و مرجعیت رسانه ملی به استناد ماده ۷۷ می‌گیرد. این اعداد را باید به بودجه جاری ۲۹۰ هزار میلیارد ریالی صداوسیما اضافه کرد.

▼ ۵۰ میلیارد تومان برای بازسازی انقلابی فرهنگ اسلامی

این کارشناس اقتصادی متذکر شد: «شورای عالی انقلاب فرهنگی تحت عنوان بازسازی انقلابی فرهنگ کشور به استناد ماده برنامه هفتم پیشرفت ۵۰۰ میلیارد ریال بودجه دارد. این در حالی است که ۶ هزار میلیارد ریال بودجه جاری به دبیرخانه شورا تخصیص پیدا کرده. بازسازی انقلابی فرهنگ اسلامی یعنی چه؟ همین امروز در سیستان و بلوچستان مدارس هستند که تخته سیاه ندارند، بودجه جاری جامعه‌المصطفی‌العالمیه ۱۷ هزار و ۵۰۰ میلیارد ریال پیش‌بینی شده و ۲ هزار میلیارد ریال نیز برای فعالیت‌های فرهنگی بین‌المللی به استناد تبصره ۸ قانون بودجه ۱۴۰۴ به این نهاد تخصیص پیدا کرده است. دانشگاه مذاهب اسلامی نیز طبق جدول ۲۰۰، ۱۲ میلیارد ریال بودجه دریافت می‌کند. سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی علاوه بر بودجه جاری، ۹ هزار میلیارد ریال نیز از محل تبصره هشت قانون بودجه در جدول ۱۲ اعتبار می‌گیرد. حوزه علمیه خواران ۳۰۰ میلیارد ریال به جز بودجه جاری دریافت می‌کند. همه این‌ها گواهی می‌دهد که بی‌انضباطی گسترده‌ای در بخش مالی در جریان است. بودجه‌هایی که با عناوین غیرضروری تخصیص پیدا می‌کند؛ کسری بودجه را مدام گسترش می‌دهد. کسری بودجه نیز یعنی افزایش تورم، کاهش ارزش پول ملی و فراگیرتر شدن فقر.»

▼ برنامه ضد توسعه هفتم

پازوکی با بیان اینکه برنامه هفتم پیشرفت ضد توسعه ایران و ضد

▼ شتاب ناترازی انرژی و افت تولید

دولت در بخشی از این بخشنامه با واقع‌بینی از رشد اقتصادی صحبت کرده است: «از اواخر ۱۴۰۳ شتاب رشد اقتصادی به سه درصد کاهش یافت و برآوردهای اولیه حکایت از تداوم رشد کمتر از انتظار اقتصاد ایران در سال ۱۴۰۴ دارد. عدم تأمین انرژی پایدار برای صنایع و کمبود گاز و برق از عوامل اصلی کند شدن رشد بخش صنعت و خشک‌سالی چند سال اخیر دلیل کاهش رشد بخش کشاورزی به حساب می‌آیند؛ از جمله چالش‌های مهم اقتصاد ایران در دهه اخیر، سرمایه‌گذاری ناکافی به منظور ایجاد ظرفیت‌های جدید برای افزایش رشد اقتصادی پایدار و باثبات بوده است؛ به‌طوری‌که متوسط موجودی سرمایه خالص کل کشور به قیمت ثابت طی ۱۰ سال از ۱۳۹۳ تا ۱۴۰۲ سالانه تنها ۰/۷ درصد رشد داشته است.» در سال‌های گذشته سهم واردات کالاهای سرمایه‌ای، افت قابل توجهی داشته و بنیة تولیدی را به شدت متاثر کرده است. حتی اگر سرمایه‌گذاری در ساختمان، که همیشه بخش قابل‌اعتنایی از کل سرمایه‌گذاری‌های رسماً اعلام‌شده را تشکیل می‌دهد اضافه کنیم، جز یکی دو استثنا، در چندین سال گذشته، گرایش غالب این بوده که کل سرمایه‌گذاری‌ها حتی در حد جبران استهلاک هم نبوده است. با وجود هدف‌گذاری رشد‌های بالا برای اقتصاد در اکثر برنامه‌های توسعه‌ای و بودجه‌ای، شاخص سرمایه‌گذاری به‌عنوان کلیدی‌ترین مؤلفه رشد وضعیت بسیار نامطلوبی داشته است. از ابتدای دهه ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۲ مهم‌ترین بخش‌های اقتصادی کشور رشد منفی سرمایه‌گذاری داشتند و بخش‌هایی که در مجموع این سال‌ها رشد مثبت ثبت کرده‌اند، نتوانستند از ۳/۲ درصد رشد فراتر روند.

بخش‌هایی که در مجموع ۱۳ سال گذشته رشد سرمایه‌گذاری داشتند حمل و نقل، کشاورزی، آب، برق و گاز، صنعت، مستغلات و سایر خدمات بودند. در مقابل چهار بخش اقتصاد یعنی نفت، ساختمان، معدن و ارتباطات شاهد کاهش سرمایه‌بودند.

از طرف دیگر در عرض ۵ سال بیش از ۱۰ برابر میزان قطعی برق برای واحدهای تولید صنعتی افزایش یافته و هم‌زمان در بعضی موارد بیش از ۱۰ برابر هم در یک سال قیمت اعمالی برق بالا رفته است. از این نظر بین تولیدکنندگان کشاورزی و صنعتی تبعیض قائل نشده‌اند. در ابداع دولت برای نرخ برق یک قیمت اعلامی وجود دارد و یک قیمت اعمالی. در بخش بزرگی از موارد، قیمت اعمالی بیش از ۱۰ برابر قیمت اعلامی است. در شرایطی که وزارت نیرو قادر به تأمین برق متقاضیان موجود نیستند در چند سال گذشته تقریباً سالی یک میلیون مشترک جدید پذیرفته‌اند.

▼ بخشی از بودجه در اختیار دولت پنهان است

مهدی پازوکی، اقتصاددان در گفت‌وگو با هم‌میهن در ارزیابی بخشنامه بودجه ۱۴۰۵ گفت: «اقتصاد ایران در سال‌های اخیر به شدت از بی‌انضباطی رنج می‌برد و یکی از مهم‌ترین بخش‌های بی‌انضباطی اقتصادی، بی‌انضباطی مالی است که ما آن را در سند بودجه ملاحظه می‌کنیم. در شرایط فعلی اقتصاد ایران همچنین از بی‌ثباتی رنج می‌برد که مهم‌ترین شاخص بی‌ثباتی اقتصادی، رشد فراینده تورم است. اگر مجموعه سیستم حکمرانی به این نتیجه برسد که این بی‌انضباطی مالی را از بین ببرد قطعاً بر رشد اقتصادی اثر مثبت خواهد داشت. در برنامه سوم توسعه که بهترین برنامه بعد از انقلاب بوده و حدود ۷۰ درصد اهداف آن تحقق پیدا کرد، می‌دیدیم که سازمان جلوی خواسته‌های نامشروع دستگاه‌های ایستاد.»

مهدی پازوکی اقتصاددان:

بودجه مجلس در سال ۱۴۰۱، ۱۵۵۰ میلیارد تومان بوده اما امسال به هفت هزار ۶۰۰ میلیارد تومان رسیده است. این عدد غیر از بودجه عمرانی مجلس است. یعنی بودجه مجلس فقط در این چهار سال بیش از چهار برابر شده است. آیا تورم بیش از چهار برابر شده؟ بودجه محیط زیست هم همین اندازه رشد کرده؟ وقتی در عملکرد مجلس بررسی‌ها دقیق‌تر می‌شود می‌بینیم بیمه درمانی که برای نمایندگان پیش‌بینی شده با بهترین شرایط و خدمات است. چرا یک نوع غذا نمی‌دهند؟ این‌ها بیت‌المال است. این خلاف عدالت است